

Betreft:	Bijbelstudie	Dit is een uitgave van de Hersteld Hervormde Mannenbond	
Onderwerp:	Jozef de behouder des levens	Auteur:	Ds. N.P.J. Kleiberg
Nummer 2018-09		Deze uitgave is uitsluitend bestemd voor de aangesloten verenigingen	

Jozef de behouder des levens (5)

Lezen: Genesis 41 vs. 44 t/m 57

Zingen: Psalm 72 vs. 3 en 4
Psalm 60 vs. 4

Vorige keer hebben we gezien, dat de dromen alleen door Jozef verklaard konden worden. Voor de groten en wijzen was het verborgen. En door deze verachte Hebreëer is het geopenbaard, omdat de Geest des HEEREN op hem was. Jozef verklaarde, dat als het water van de Nijl meerdere jaren (meer dan 8 meter) zou stijgen er zoveel slib zou achter blijven op het land, dat dit vruchtbaarheid zou geven. Maar als het water van de Nijl minder (dan 8 meter) zou stijgen dan zou er hongersnood komen. En men kon als land dan nog wel een jaar of twee de tegenslag opvangen, maar dan houdt het ook op. En zeven jaar zou betekenen de dood van velen. Jozef heeft nadat de farao gesproken heeft niet vermoedt dat dit het beginsel was van het uitkomen van zijn dromen. Dat zal pas over 9 jaar zijn als zijn broers tot hem komen en dan staat er: “toen gedacht Jozef aan de dromen.”

Jozef verheven.

Farao verheft Jozef boven allen. Alleen farao zal, zoals toen bij de heidenen gedacht werd, als een godenzoon nog boven hem staan. En zoals voor farao geknield werd, moest nu ook voor Jozef geknield worden. Of Jozef dit gewild heeft of niet, staat er niet. Het gebeurde naar het bevel van farao.

En ook de HEERE laat het toe. Hoewel er staat, dat zich niemand voor een mens zal buigen en hem aanbidden, ligt er wezenlijk verschil in eren of vereren. We schreven al eerder: Jozef is een type van Christus.

1. **Gods Geest is op hem.** Dit geldt in bijzonder van Christus, zie Jesaja 11.
2. **Niemand zo verstandig en wijs.** En wordt Christus niet de wijsheid genoemd in Spreuken.
3. **Jozef wordt wettig aangesteld,** zoals Christus later ook zegt, dat Zijn Vader Hem heeft aangesteld.
4. De zegelring is **teken van de macht** die Farao aan Jozef geeft. En Christus zegt dan: alle dingen zijn Mij van de Vader overgegeven. Mij is alle macht.
5. **De schoonheid van zijn gewaad** bepaalt ons bij Openbaring 1: “bekleed met een lang kleed tot de voeten, en omgord aan de borsten met een gouden gordel.”
6. **De tweede wagen.** En wat wordt dat in de Bijbel ook genoemd. Het zuivere Woord der waarheid, waarop Christus rijdt.
7. **Zijn Naam.** Zafnath Paâneah. Meest waarschijnlijke betekenis hiervan is: “behouder des levens”. En dit is boven alles en allen Christus.
8. **Dertig jaar oud.** Is dat ook de leeftijd van Christus niet als Hij als de Behouder des Levens Zijn openbare rondwandeling begint?
9. Ging uit van voor **Farao's aangezicht.** Zo is Christus voor het aangezicht van Zijn Vader de weg gegaan.
10. **Gans Egypteland trok hij door.** Zoals Christus ook uit Egypte groepen is om het land te doortrekken.

Vs. 45 Asnath.

De dochter van Potifera wordt door farao aan Jozef gegeven. Wie was Potifera? Hij wordt hier overste genoemd, in het Hebreeuws staat “Cohen”, wat ons eerder doet denken aan een priester, mogelijk een soort Hogepriester. Vermoedelijk heeft farao dat gedaan, omdat hij gezegd had dat de Geest Gods op Jozef rustte. En voor zo iemand moest dan ook een dochter onder de priesters gezocht worden. Een dochter van een priester kon dan alleen goed genoeg voor zo iemand zijn.

Mogelijk heeft farao in zijn heidens denken gedacht, dat hij hierdoor de goden wel gestemd zou maken.

Mocht Jozef wel met haar trouwen?

Hoewel de verborgenheden van God zijn, moeten ook wij rekening houden met die tijd en gewoonten. Zoals de profeet Hosea met een hoer moest trouwen. En niemand van ons zou het goed praten als Abraham meerdere vrouwen heeft, even als David en vergeet vooral Salomo niet. Het blijkt wel meerdere malen dat deze handelswijze tot een vloek kan worden, zoals Salomo door zijn vrouwen van de enige dienst aan de HEERE afgetrokken werd, waarop het oordeel kwam dat zijn rijk gedeeld zou worden.

De joodse traditie heeft om dit probleem aangaande Jozef en Asnath te omzeilen een oplossing uitgedacht, nl.

1^e. Asnath sloot zich op voordat zij trouwde en bekeerde zich tot het Joodse geloof.

2^e. De Midrasj (joodse verklaring) zegt dat zij een dochter van Dina was, die door Sichem verkracht is, en later door Potifera als dochter is aangenomen. Dus ze had Joods bloed in de aderen.

Wij weten het niet, behalve dat Gods wegen ondoorgrondelijk zijn.

Vs. 47. Jaren des overvloeds.

Jozef verzamelde zoveel koren bijeen, dat het niet meer te tellen was. Want in deze zeven jaren moest er genoeg zijn voor de zeven jaren van schaarste, van schraalheid en kaalheid.

Misschien heeft Salomo daar ook aan gedacht toen hij zei: zoek de HEERE in dagen uwer jongelingschap eer de kwade dagen komen.

Vs. 50. Twee zonen.

Voordat nu het jaar van de honger kwam zijn Jozef twee zonen geboren. De eerstgeborene krijgt de naam van Manasse, wat betekent: die doet vergeten. Wat heeft de HEERE hem doen vergeten: de moeite en zijns vaders huis. Zoals iemand een groot gemis geleden heeft, maar door bepaalde werkzaamheden een ogenblik er niet aan denkt, het even vergeet. Dat wil niet zeggen, dat het totaal uit zijn gedachte gebannen is.

De tweede zoon krijgt de naam van Efraïm, wat betekent: dubbel vruchtbaar.

De twee zonen blijken later als een eenheid op te trekken.

Jakob zal later met zijn zegen de armen kruisen en Efraïm boven de eerstgeborene Manasse stellen.

Zou Jakob toen niet hierbij bepaald zijn, dat hij geen eigen wegen had hoeven aan te wenden om het eerstgeboorterecht te verkrijgen, maar dat ook zijn vader Izak toen de handen zou hebben moeten kruisen, zodat Jakob het eerstgeboorterecht zou ontvangen boven Ezau?

Vs. 54. Overal honger, behalve in Egypte.

Alleen in Egypte werd er brood gevonden. We moeten hier niet denken aan wat Jozef had opgeslagen. Maar vanwege de grote overvloed lagen er in de privé vertrekken ook het nodige opgeslagen. De gezinnen konden zichzelf eerst van voedsel voorzien. Maar hoe lang had men nog overvloed? Hoe snel is de provisiekast leeggeraakt? Als de broers tot Jozef worden gezonden is de hongersnood al twee jaar aan de gang. Dus men heeft eerst nog in overvloed gehad en heeft mogelijk weinig rekening gehouden met een periode die kon aanbreken, waarin het anders zou zijn. Totdat de bodem in zicht gekomen is en dan gaat het gevoeld worden.

De HEERE moet het maatschappelijk, maar juist ook geestelijk wel eens tot nood maken, wil een mens zijn stijve nek buigen. Of kent u dat niet?

Vs. 55. Overal honger, ook in Egypte.

Bij de aanhoudende misoogsten kwam de honger ook in Egypte. Het volk riep tot Farao om brood, daar het wist, dat deze een grote voorraad bezat.

Er zijn twee verslagen van grote hongersnoden in Egypte. En uit die verslagen blijkt dat men zelfs over ging tot het eten van mensenvlees. De zwaksten werden gedood en gekookt en gegeten. Later lezen we bij Elisa in Samaria er ook van. Dat twee vrouwen met elkaar afspreken de ene dag het kind van de ene vrouw te koken en de andere dag het kind van de andere. Als dan de tweede dag aanbreekt, dan blijkt dat die tweede vrouw haar kind verstopt heeft, waarom de eerste de koning erbij roept. En deze koning geeft God de schuld.

Wat stellen we menigmaal aardse goederen boven brood en water. Zoals menigmaal alles gesteld wordt boven het ware Brood en het levende Water. En als het nood wordt, zoekt de mens een oplossing. Helaas zoekt men in de geestelijke nood ook een aardse oplossing.

En als die zware nood over het land komt, bemoeit farao zich niet met deze zaken. Is dat alleen bij de heidenen? Nee, we lezen ook bij koning Achab dat in de drie en half jaar van hongersnood in Israël hij zich drukker maakte om voedsel voor zijn paarden dan voor zijn onderdanen. De barmhartigheden van de goddelozen zijn wreed. Toen en nu nog.

Farao leunt achterover, want hij heeft het heft in handen van Jozef gegeven. Die is de verantwoordelijke. Gaat het mis, heeft Jozef het gedaan. Gaat het goed, dan heeft farao deze wijze man aangesteld. Daarom stuurt farao het volk naar Jozef en raadt het volk aan te doen wat Jozef zegt.

Vs. 56.

Uit dit vers kan opgemaakt worden, dat Jozef de nood nog eerst iets hoger liet komen. Want als de honger over het ganse land was, werden de schuren pas geopend. Eerst moest in heel Egypte de nood gevoeld worden, voordat de schuren opengingen.

Vs. 57. Goddelijk begin en Goddelijke voortzetting.

Waartoe heeft de HEERE deze hongersnood gegeven? Dat alle landen naar Egypte moeten gaan. En zo zal straks ook Jakob zijn zonen zenden. Egypte het land dat als beeld van de duisternis gezien wordt. Daaruit zal straks, zoals opgetekend staat, de HEERE Zijn Zoon roepen. Hij kwam in de duisternis om een volk uit de duisternis uit te leiden.

Gespreksvragen.

1. Wat is het verschil tussen eren en vereren?
2. Zou Jozef in dat heidense land net als Lot zijn ziel niet menigmaal gekweld hebben?
3. Waarin ligt het grote verschil tussen het verblijf van Jozef in Egypte en van Lot in Sodom?
4. Zou de duisternis op Golgotha niet het beeld zijn van onze duisternis (zie ook Johannes 1)?
5. Mag u van het Licht getuigen en er zelf ook uit leven?

Aantekeningen: